

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4CoKR/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120205691
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7120205691.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Rastislava Pellu a JUDr. Františka Čisovského v spore žalobkyne: JUDr. Ingrid Kovalčuková, zn. správcu S1588, správca konkurznej podstaty úpadcu CK FENÍCIA s.r.o. v konkurze, Mlynská 27, 040 01 Košice, IČO: 36 698 598, so sídlom kancelárie správcu Štúrova 22, 040 01 Košice, IČO: 10 826 271, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, A. XX, XXX XX D., právne zastúpeného: JUDr. Janou Závodskou, advokátkou, so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice, IČO: 42 326 460, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 9. júna 2023, č.k. 26Cbi/4/2020-864, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok tak, že u r č u j e, že Darovacia zmluva uzatvorená dňa 30.4.2012 medzi E. B. C., nar. X.X.XXXX, B. F. C., nar. XX.XX.XXXX ako darcami a A. B. C., nar. XX.X.XXXX ako obdarovaným, ktorou darcovia ako bezpodieloví spoluvlastníci darovali obdarovanému do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedeného pre okres Košice I, obec Košice sídl. Ťahanovce, k.ú. F. G., a to byt č. 6, číslo vchodu 25, 3p.; súpisné číslo stavby 2555 na pozemku registra C KN 3754 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3498/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Košice dňa 23.5.2012, číslo vkladu: V 3437/12 je voči žalobkyni právne neúčinná.

II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd alebo súd prvej inštancie) žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak (v poradí 2 rozsudkom) o žalobe, doručenej mu dňa 25.5.2015, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že právny úkon dlžníka E. B. C., nar. X.X.XXXX, A. XX, XXX XX D., a to Darovacia zmluva uzavretá so žalovaným, ktorou dlžník E. B. C., nar. X.X.XXXX previedol bezodplatne na žalovaného nehnuteľnosť: byt č. 6 zapísaný na LV č. XXXX, vedenom pre okres Košice I, obec D. H. G., katastrálne územie F. G., nachádzajúci sa v obytnom dome na A. I. J. XX K. D., súpisné č. XXXX, postavený na parc. č. 3754, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a na pozemku vo výške spoluvlastníckeho podielu 3498/100000, a na základe ktorej bolo vydané rozhodnutie o povolení vkladu Darovacej zmluvy V-3437/2012 z 23.5.2012 – 705/2012 do katastra nehnuteľnosti v prospech žalovaného je voči žalobkyni neúčinný.

2.1. Žalobkyňa dôvodila, že uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 30K/3/2012 zo dňa 17.9.2012, zverejneným dňa 24.9.2012 v Obchodnom vestníku č. 184/2012 bol vyhlásený konkurz na majetok

úpadcu CK FENÍCIA s.r.o., IČO: 36 698 598 a bola ustanovená do funkcie správcu konkurznej podstaty. Šetrením účtovných záznamov úpadcu a vykonanou ekonomickou analýzou zistila, že konateľ úpadcu E. B. C. vykonal vo vzťahu k majetku úpadcu viacero úkonov, ktorými sa na úkor úpadcu bezdôvodne obohatil v celkovej výške 28.149,49 eur. Z katastra nehnuteľnosti zároveň zistila, že konateľ úpadcu previedol v čase pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu bezodplatne svoj majetok – byt č. 6 zapísaný na LV č. XXX, vedenom pre okres D. E., L. D. H. Ťahanovce, nachádzajúci sa v obytnom dome na A. I. J. XX K. D., súpisné č. XXXX, postavený na par. č. 3754, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a na pozemku na spriaznenú osobu – žalovaného. Vklad vlastníckeho práva žalovaného povolila správa katastra dňa 23.5.2012.

3. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť argumentujúc, že 1. žalobkyňa nie je aktívne legitimovanou osobou z dôvodu neexistencie vymáhateľnej pohľadávky, resp. jej existenciu nepreukázala, 2. nie je daný úmysel ukrátenia veriteľa, ktorý v čase uzavretia zmluvy neexistoval, nakoľko dlžník nemohol predpokladať, že na spoločnosť (ktorej bol spoločníkom a konateľom) bude nutné podať návrh na vyhlásenie konkurzu (že konkurz bude vyhlásený) a že ustanovený správca bude považovať niektoré výdaje spoločnosti za neopodstatnené a bude ich následne spochybňovať. Argumentoval, že v čase darovacej zmluvy úpadca vykonával svoju činnosť riadne, obvyklým spôsobom predával zájazdy klientom, a to až do konca mesiaca máj 2012. Dlžník tak nemohol mať vedomosť o prípadnej existencii akejkoľvek pohľadávky a už vôbec nie pohľadávky vymáhateľnej, 3. nie je daná podmienka vedomosti žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, keďže ani samotný dlžník takýto úmysel mať nemohol, 4. žaloba nebola podaná včas, keďže právny úkon zo dňa 30.4.2012 bol perfektným, preto prekluzívna lehota začala plynúť dňa 1.5.2012 a uplynula dňa 30.4.2015 (žaloba podaná dňa 25.5.2015).

4. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13. novembra 2018 č.k. 26Cbi/4/2015-290 (potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. augusta 2019 č.k. 2CoKR/21/2019-344) žalobu zamietol ako podanú oneskorene argumentujúc, že právny úkon bol urobený 30.4.2012, mal všetky náležitosti, nadobudol teda platnosť a účinnosť. Hmotnoprávna lehota na podanie žaloby uplynula dňa 30.4.2015, žaloba bola doručená súdu až dňa 25.5.2015; bola teda podaná oneskorene.

Na dovolanie žalobkyne Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 30. marca 2020 č.k. 3Obdo/8/2020-390 rozhodnutia oboch súdov zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 CSP) s vyloveným právnym názorom: „Trojročná lehota na podanie žaloby o neúčinnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 42 a ods.2 Občianskeho zákonníka – ak je odporovateľným právnym úkonom dlžníka zmluva o prevode nehnuteľností (napr. darovacia zmluva, kúpna zmluva alebo zámenná zmluva) – začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia okresného úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti na základe zmluvy o prevode nehnuteľností, vyslovenia neúčinnosti ktorej sa žalobca domáha.“

5. Ako nespornú určil súd prvej inštancie skutočnosť, že 1. bola uzatvorená Darovacia zmluva zo dňa 30.4.2012, 2. dňa 23.5.2012 bolo vydané rozhodnutie Správy katastra Košice č. vkladu V3437/12, 3. žalovaný je v zmysle LV č. XXXX (pre okres Košice I, obec D. – H. G., katastrálne územie F. G.) vlastníkom dotknutých nehnuteľností, 4. na spoločnosť CK FENÍCIA, s.r.o. bol vyhlásený konkurz, 5. E. B. C., nar. XXXX je konateľom menovanej spoločnosti, 6. žalovaný je spriaznenou osobou konateľa dlžníka (úpadcu – spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o.), 7. žalobkyňa viedla voči E. C., nar. XXXX na Okresnom súde Košice I (teraz Mestský súd Košice) konania pod sp. zn. 15C/92/2013, 15C/33/2013, 17C/15/2013, 25C/67/2013, 25C/107/2013, 35C/117/2013, 38C/119/2013, 40C/7/2013, 40C/92/2013, 40Ro/461/2012, 41C/134/2013, 41C/135/2013.

6. Sporným medzi stranami bolo, či: 1. má žalobkyňa vymáhateľnú pohľadávku voči konateľovi úpadcu (E. C., nar. XXXX), 2. bola žaloba podaná v zákonom stanovenej lehote (či je dôvodná námietka žalovaného vo vzťahu k uplynutiu prekluzívnej lehoty), a 3. je splnená zákonná podmienka odporovateľnosti a to úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť žalovaného o tomto úmysle.

6.1. Vo vzťahu k sporným skutočnostiam vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil následovný skutkový stav:

- dňa 30.4.2012 uzatvoril E. B. C., nar. XXXX, manželka B. F. C. ako darcovia a A. B. C., nar. XXXX ako obdarovaný Darovacu zmluvu, kde predmetom darovania bola nehnuteľnosť – byt č. 6, nachádzajúci sa v obytnom dome na A. I. J. XX K. D., súpisné č. XXXX, postavený na parc. č. 3754, vrátane

spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a na pozemku vo výške spoluvlastníckeho podielu 3498/100000;

- rozhodnutím Správy katastra Košice zo dňa 23.5.2012, č. vkladu V3437/12 bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti v katastrálnom území F. B., LV XXXX byt č. 6, č. vchodu 25, 3. p. súpisné č. stavby 2555 na pozemku registra C KN 3754 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3498/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v prospech A. B. C., nar. XX.X.XXXX na základe Darovacej zmluvy uzatvorenej medzi E. B. C., B. F. C. ako darcami a A. B. C. ako obdarovaným. Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva nadobudlo právoplatnosť dňom povolenia vkladu 23.5.2012;
- podľa listu vlastníctva č. XXXX (pre okres D. E., L. D. – H. Ťahanovce, katastrálne územie F. G.) je žalovaný vlastníkom nehnuteľnosti – bytu č. 6, nachádzajúceho sa v obytnom dome na A. I. J. XX K. D., H. J. XXXX, postaveného na parcele č. 3754;
- podľa návrhu E. B. C., nar. XXXX, v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I tento požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov s poukazom na skutočnosť, že nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, je dôchodcom s výškou dôchodku 354,- eur mesačne, manželka je nezamestnaná, vlastní auto Renault Megane, EV 1996;
- podľa zoznamu pohľadávok v konkurznom konaní vedenom proti úpadcovi CK FENÍCIA, s.r.o. k 22.6.2015 je výška veriteľmi prihlásených pohľadávok do konkurzu k 6.11.2020 30.997,54 eur;
- podľa súpisu majetku všeobecnej podstaty žalobkyňa zapísala do podstaty aj peňažné pohľadávky voči konateľovi úpadcu E. C., nar. XXXX;
- podľa Znaleckého posudku č. 12/2015 vyhotoveného v konaní ČVS: ORP-1203/5-VYS-KE-2015 spoločnosť CK FENÍCIA, s.r.o. sa dostala do predĺženia už v mesiaci január 2012, ktorý stav trval až do júna 2012. Konateľ spoločnosti sa mohol dozvedieť o predĺžení už v mesiaci február 2012, t.j. po zaúčtovaní všetkých účtovných operácií za január 2012;
- zo svedeckej výpovede E. B. C. (otca žalovaného) súd prvej inštancie zistil, že v decembri 2011 CK FENÍCIA, s.r.o. vydala nový katalóg na sezónu 2012, kde celkové náklady predstavovali okolo 4.000,- eur. Prví klienti zakúpili zájazd v druhej polovici januára 2012, ďalší v druhej polovici februára 2012. Rozbeh sezóny nastal až v apríli a máji 2012, ale vzhľadom k tomu, že nebol taký aký predpokladal, po poslednej objednávke dňa 5.6.2012 o 9:55 hod. sa rozhodol podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Od 5.6.2012 do 10.6.2012 boli robené úkony po účtovnej stránke. Keďže boli zaslané pokyny na prvú cestu do Bulharska, musel klientom oznámiť, že z dôvodu vyhlásenia konkurzu došlo k zrušeniu ich zájazdu. Následne bol podaný návrh na konkurz dňa 19.6.2012, o čom bol informovaný dodávateľ ubytovacích zariadení – spoločnosť SUNNY TRAVEL LTD, ktorý mu písomne oznámil, že stornuje všetky rezervácie na sezónu 2012. Dňa 20.6.2012 informoval poisťovňu o vyhlásení konkurzu. Pri podpísaní Darovacej zmluvy 30.4.2012 nemohol vedieť, že pôjde do konkurzu, nevedel o žiadnych veriteľoch, lebo ich nemal. Prvá zmienka o konkurze bola 5.6.2012, keď po zvážení musel podať návrh na vyhlásenie konkurzu z ekonomických dôvodov. Bolo vyplatených cca 34.000,- eur za zájazdy a na to, aby cestovná kancelária fungovala potreboval platby za zájazdy v hodnote 100.000,- eur (v roku 2011 mal zájazdy v hodnote 120.000,- eur). Spoločnosť SUNNY TRAVEL LTD uviedla, že cestovnej kancelárii CK FENÍCIA vystavila dve faktúry. Prvú 20.1.2012 na sumu 10.000,- eur, druhú 25.4.2012 na sumu 15.000,- eur. Prvá faktúra je za záruku za rezerváciu, ktorou malo byť zaplatené za izby bez ohľadu na to, či prídu turisti alebo nie. V spoločnosti CK FENÍCIA bola zamestnaná jeho manželka ako referentka predaja, účtovníctvo viedla externá účtovníčka. Podľa posledného daňového priznania, v marci 2012 mala spoločnosť nepatrný zisk. V čase darovania bytu synovi mohla mať spoločnosť menšie záväzky. Do činnosti spoločnosti nebola zapojená rodina, o ekonomickej situácii doma nekomunikovali. Uviedol, že žalovaný nebol konateľom a spoločníkom spoločnosti, spoločníkom bol starší syn. O tom, že spoločnosť má záväzky, ktoré nemôže splniť sa dozvedel až po spracovaní účtovníctva po 5.6.2012;
- podľa daňového priznania za rok 2011 vznikla CK FENÍCIA, s.r.o. daňová povinnosť vo výške 923,83 eur. Podľa súvahy zostavenej k 31.12.2011 spoločnosť nebola v predĺžení;
- podľa výpisov z LV č. XXX pre katastrálne územie K. M., LV č. XXX pre katastrálne územie M. Hámre, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX pre katastrálne územie N. je E. B. C. vlastníkom nehnuteľností;
- podľa výpisu z obchodného registra spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o. bol žalovaný do decembra 2011 spoločníkom v spoločnosti;
- podľa súhrnnej prihlášky nezabezpečených pohľadávok v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 26Odk/326/2022 si žalobkyňa prihlásila do konkurzu na majetok dlžníka E. B. C. svoje pohľadávky;
- zo zoznamu sporov vedených medzi E. E. D., správkyňou konkurznej podstaty úpadcu CK FENÍCIA, s.r.o. ako žalobkyňou a E. B. C., nar. X.X.XXXX ako žalovaným súd zistil, že:

- a) v konaní vedenom pod sp. zn. 40C/92/2013 o zaplataenie 1.914,42 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0011/2 zo dňa 31.01.2012) odvolací súd zmenil rozsudok v prospech žalobcu a žalovaný podal dovolanie,
- b) v konaní vedenom pod sp. zn. 13Ro/568/2012 o zaplataenie 412,10 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0043 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- c) v konaní vedenom pod sp. zn. 17Ro/554/2012 o zaplataenie 350,32 EUR s prísl. pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- d) v konaní vedenom pod sp. zn. 38C/1/2021 (pôvodne 40C/7/2013) o zaplataenie 1.908,61 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0015/1 zo dňa 29.02.2012) po dovolaní správcu bola vec vrátená na súd prvej inštancie, proti rozhodnutiu ktorého žalovaný podal odvolanie,
- e) v konaní vedenom pod sp. zn. 15Ro/461/2012 o zaplataenie 225,- EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0050 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- f) v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/133/2013 o zaplataenie 10.000,- EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0006/1 zo dňa 20.01.2012) po rozhodnutí krajského súdu v prospech žalovaného žalobkyňa podala dovolanie,
- g) v konaní vedenom pod sp. zn. 35C/118/2013 o zaplataenie 960,- EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0044 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola priznaná v súdnom konaní a v podstatnej časti bola uhradená (nie je uhradená v časti 47,76 EUR),
- h) v konaní vedenom pod sp. zn. 41C/134/2013 o zaplataenie 580,- EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0047 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania - uhradené v splátkach (neuhradené 31,11 EUR),
- i) v konaní vedenom pod sp. zn. 19Ro/570/2012 o zaplataenie 80,08 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0049 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- j) v konaní vedenom pod sp. zn. 31Cb/67/2013 o zaplataenie 421,80 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0045 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- k) v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/67/2013 o zaplataenie 421,80 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0046 zo dňa 31.05.2012) bol uzavretý súdny zmier,
- l) v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/15/2012 o zaplataenie 1.235,61 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0026 zo dňa 30.04.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní bez potreby exekučného konania,
- m) v konaní vedenom pod sp. zn. 41C/135/2013 o zaplataenie 1.683,40 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V0048 zo dňa 31.05.2012) pohľadávka bola vymožená v súdnom konaní a bola uhradená v splátkach,
- n) v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/107/2013 o zaplataenie 1.875,06 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0040/1 zo dňa 31.05.2012) bolo právoplatne rozhodnuté,
- o) v konaní vedenom pod sp. zn. 38C/119/2013 o zaplataenie 1.979,91 EUR s prísl. (výdaj z pokladne na základe výdavkového pokladničného dokladu č. V-0020/1 zo dňa 31.03.2012) bolo žalobe vyhovené.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 42a a § 42b a nasl. zák. č. 40/1964 Z.z. – ďalej len Občiansky zákonník alebo OZ (právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov), § 116 OZ (právna úprava blízkych osôb).

8. Podriadiac zistený skutkový stav pod príslušné právne normy žalobu zamietol. Mal za preukázané splnenie podmienky existencie vymáhateľnej pohľadávky žalobkyne, a to právoplatnými rozhodnutiami Okresného súdu Košice I v konaniach vedených medzi JUDr. Ingrid Kovalčukovou, správkynou konkurznej podstaty úpadcu CK FENÍCIA, s.r.o. ako žalobkyňou a E. B. C. ako žalovaným, sp. zn. 41C/134/2013, 40C/92/2013, 35C/118/2013, 25C/107/2013, 38C/119/2013 ako aj to, že v čase rozhodnutia súdu nedošlo k splneniu pohľadávok na základe uvedených rozhodnutí.

8.1. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovaného o nedodržaní prekluzívnej lehoty na podanie žaloby argumentujúc, že Darovacia zmluva, ktorej predmetom bol prevod dotknutých nehnuteľností, bola uzatvorená platne a účinne dňa 30.4.2012. Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva

V-3437/2012 nadobudlo právoplatnosť dňom povolenia vkladu 23.5.2012. Vzhľadom na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Obdo/8/2020 zo dňa 30.3.2020, že trojročná lehota na podanie žaloby o neúčinnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka – ak je odporovateľným právnym úkonom dlžníka zmluva o prevode nehnuteľností – začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia okresného úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe zmluvy o prevode nehnuteľností, vyslovenia neúčinnosti ktorej sa žalobkyňa domáha. Keďže deň 23.5.2015 pripadol na sobotu a najbližší pracovný deň bol pondelok 25.5.2015, žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

8.2. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo, že nebolo súdu jednoznačne preukázané, že by v čase uskutočnenia predmetného právneho úkonu E. B. C. mal veriteľov. Až na základe konaní uvedených v bode 44. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (v tomto rozhodnutí súdu ods. 5.1.) bolo možné ustáliť, že bol dlžníkom úpadcu, resp. žalobkyne. Väčšina pohľadávok žalobkyne voči E. B. C. vznikla po uzavretí darovacej zmluvy a jednalo sa o pohľadávky, ktoré vznikli titulom bezdôvodného obohatenia, keďže E. B. C. nevedel preukázať použitie finančných prostriedkov vydaným mu zo strany spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o. na základe výdavkových dokladov. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil, že u E. B. C. nie je tak možné jednoznačne konštatovať, že existoval u neho úmysel ukrátiť veriteľov, nakoľko v danom období nemohol vedieť, že má alebo bude mať nejakých veriteľov. Vo vzťahu k žalovanému dôvodil, že bol spoločníkom spoločnosti CK FENÍCIA do decembra 2011, keď spoločnosť nemala finančné problémy a nebola v predĺžení. Z účtovníctva spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o. zostaveného od januára 2012 do júna 2012 nevyplývala existencia pohľadávok žalobkyne voči E. B. C., ani z výpovede svedka nevyplývalo, že by si bol vedomý akýchkoľvek dlhov, teda ani dlhov voči spoločnosti (teraz správkyni). Žalovaný teda ani pri náležitej starostlivosti v čase uskutočnenia právneho úkonu nemohol poznať, že jeho otec mal nejakých veriteľov a mal úmysel ich ukrátiť. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pokiaľ o existencii pohľadávok nevedel sám konateľ úpadcu, tak už vôbec o nich nemohol vedieť ani jeho príbuzný v priamom rade. Zdôraznil aj skutočnosť, že sama žalobkyňa poukázala na to, že E. B. C. mal aj iný majetok – nehnuteľnosti, ktorú skutočnosť preukazujú aj do konania predložené listy vlastníctva, ktoré tiež mohli slúžiť na uspokojenie pohľadávok správkyni.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalovanému.

10. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

11. V odvolaní žalobkyňa rozsiahlo hodnotí priebeh konania pred súdom prvej inštancie, uvádza aj skutočnosti pre rozhodnutie vo veci samej irelevantné.

11.1. Vychádzajúc z obsahu odvolania, žalobkyňa namieta nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie, že až z konaní vedených ňou ako žalobkyňou proti otcovi žalovaného sa tento mohol dozvedieť o svojich dlhoch voči CK FENÍCIA, s.r.o.; nakoľko rozsudkami súd nekonštituoval ani jednu pohľadávku, keďže tieto vznikli zo zákona už okamihom, kedy si otec žalovaného svojvoľne bral z pokladnice CK FENÍCIA, s.r.o. peňažné prostriedky bez toho, aby mali tieto výbery aj reálne akýkoľvek súvis s podnikateľskou činnosťou CK FENÍCIA, s.r.o. Pokiaľ ide o tvrdenie súdu prvej inštancie, že väčšina pohľadávok žalobkyne voči otcovi žalovaného vznikla po uzavretí darovacej zmluvy, namieta jeho neurčitost' (nekonkretizované pohľadávky) a právnu irelevanciu, keďže v zmysle právnej konštrukcie odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 42a ods. 1 OZ je irelevantné, či má veriteľ jednu pohľadávku alebo pohľadávok viac. Vo vzťahu k hodnoteniu vedomosti žalovaného o úmysle E. B. C. ukrátiť veriteľov súdom prvej inštancie odvolateľka zdôraznila, že súd mal vychádzať z právnej domnienky vyjadrenej v § 42a ods. 2 OZ v spojení s § 116 – 117 OZ a to, že úmysel sa predpokladá. Podľa názoru žalobkyne už samotná skutočnosť, že k zjavne len formálnemu (keďže v byte naďalej bývajú rodičia žalovaného) bezodplatnému prevodu majetku na žalovaného v rozhodnom čase vôbec došlo, ako aj ďalšie okolnosti, za akých k nemu došlo, sú priamym dôkazom o tom, že otec žalovaného počítal aj s možnosťou, že súdom ustanovený správca všetko zistí a zmluvu uzatváral s cieľom preventívnej ochrany svojho hodnotného majetku. Keď po jeho prevode už otec žalovaného nemal čo stratiť, vyrábal falošné účtovné doklady, ktoré ďalej účtoval do účtovníctva spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o., z ktorých tam uvedené sumy si ďalej svojvoľne ponechával až do času, kým „nevynuloval“ celú pokladňu spoločnosti CK FENÍCIA,

s.r.o. Následne potom, ako z tržieb za predaj zájazdov, ku ktorým preukázane nemal zabezpečené ani ubytovanie ani dopravu, splatil takmer celý kontokorentný úver, ktorého bol spoludlžníkom, podal návrh na vyhlásenie konkurzu počítajúc s tým, že poisťovňa preplatí klientom zájazdy z povinného zmluvného poistenia CK proti úpadku. Súčasne ale predovšetkým počítal s tým, že súdom ustanovený správca z účtovníctva nezistí žiaden majetok a konkurzné konanie bude zastavené bez toho, aby vôbec došlo k vyhláseniu konkurzu.

11.2. K otázke úmyslu dlžníka ukrátiť svojich veriteľov zdôraznila, že súd nemal v tomto smere žiadnu úlohu, pretože jediný, kto nejakú povinnosť mal, bol žalovaný, ktorý bol povinný skutočne hodnoverným spôsobom preukázať, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom postupoval s takou náležitou starostlivosťou, aby ukracujúci úmysel rozpoznal, alebo sa o ňom aspoň mohol dozvedieť (uznesenie NS SR z 30.3.2017 sp. zn. 5Obdo/4/2016). Žiadne konkrétne aktivity a už vôbec nie hodnoverné dôkazy žalovaný v konaní ani len netvrdil.

Žalobkyňa spolu s odvolaním predkladá Zápisnice z valného zhromaždenia spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o. zo dňa 25.6.2011, 19.12.2011, Pokladničnú knihu CK FENÍCIA, s.r.o. za obdobie 1.1.2012 – 15.6.2012, Poistnú zmluvu 41101023, Uznesenie Okresného riaditeľstva PZ Odbor kriminálnej polície zo dňa 15.7.2015 ČVS: ORP-1203/5-VYS-KE-2015.

Argumenty o tom, že žalovaný bol z rodinného podnikania vytesňovaný, že sa o podnikaní spoločnosti CK FENÍCIA, s.r.o. doma ani len nehovorilo, nie sú pravdivými.

11.3. Na základe uvedeného žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel.

12. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Opakovane namieta absenciu aktívnej legitímácie žalobkyne z dôvodu neexistencie vymáhateľnej pohľadávky, resp. jej existenciu nepreukázala. Žalobkyňa tvrdila a tvrdí, že vymáhateľná pohľadávka je pohľadávkou žalovateľnou, poukazujúc na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/102/99, ktorého názor vyvracia uznesenie Ústavného súdu SR IV.ÚS/284/2010 z 30.8.2010, podľa ktorého za vymáhateľnú pohľadávku možno považovať pohľadávku, ktorú je možné vymáhať a teda je exekučným titulom (uvedenému výkladu zodpovedá aj rozhodovacia prax všeobecných súdov). Nadväzujúc na uvedené tvrdí, že z konaní vedených na Mestskom súde Košice proti E. B. C. – konateľovi úpadcu, v čase rozhodovania súdu vymáhateľné pohľadávky nevyplývajú. V konaniach pod sp. zn. 41C/134/2013 – pohľadávka neexistuje (bola uhradená v minulosti bezo zbytku), rovnako aj vo veci sp. zn. 35C/118/2013 a 25C/107/2013, konania vedené pod sp. zn. 40C/92/2013 a sp. zn. 38C/119/2013 neboli doposiaľ skončené (teda nemožno mať za preukázanú existenciu vymáhateľnej pohľadávky), z konania sp. zn. 15C/133/2013 vznikla pohľadávka E. B. C. voči žalobkyňi vo výške viac ako 7.000,- eur.

12.1. V ďalšom namieta, že nebola splnená ani ďalšia zákonná podmienka a to úmysel ukrátiť veriteľa odporovaným právnym úkonom. Darca totiž nemohol predpokladať v čase uzatvárania zmluvy (dňa 30.4.2012), že na spoločnosť, ktorej bol spoločníkom a konateľom bude nutné podať návrh na vyhlásenie konkurzu, že konkurz bude vyhlásený, ustanovený správca bude považovať niektoré výdaje spoločnosti za neopodstatnené a bude ich následne spochybňovať a umelo z nich účelovo vytvárať pohľadávky voči nemu. Vykonané dokazovanie preukazuje, že v čase urobenia právneho úkonu, úpadca vykonával svoju činnosť riadne, obvyklým spôsobom predával zájazdy klientom až do 5.6.2012, ktorú skutočnosť preukazuje emailová komunikácia so zahraničnými partnermi úpadcu, prostredníctvom ktorých zabezpečoval ubytovanie pre klientov v letoviskách. Pokiaľ samotný konateľ úpadcu (darca) nemal a nemohol mať vedomosť, ba ani tušenie o prípadnej existencii akejkoľvek pohľadávky a už vôbec nie vymáhateľnej pohľadávky, je logike priečiace sa tvrdenie žalobkyne, že pri uzatváraní darovacej zmluvy konal v úmysle ukrátiť veriteľa. Keďže ani samotný darca takýto úmysel nemal a mať nemohol, je zrejmé, že vedomosť o úmysle darcu ukrátiť veriteľov nemohol mať ani žalovaný a to ani za splnenia požiadavky zachovania obozretnosti, ktorú je možné od neho ako účastníka právneho úkonu požadovať.

12.2. V ďalšom žalovaný tvrdí, že žalobkyňa nepreukázala ani existenciu ďalšej zákonnej podmienky, a to, že týmto právnym úkonom bolo ukrátené uspokojenie veriteľovej pohľadávky, pretože žalobkyňa v konaní predložila listy vlastníctva preukazujúce, že konateľ úpadcu (darca) je vlastníkom nehnuteľností. Preto nie je možné tvrdiť, že prípadná pohľadávka žalobkyne by nemohla byť uspokojená.

13. Písomným podaním, doručeným odvolaciemu súdu dňa 20.10.2015 žalovaný doplnil svoje vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne tvrdiac, že vedenie konkurzu je v súčasnej dobe nezákonné, keď v ňom ostali len dvaja veritelia, z toho najväčší veriteľ je Allianz – slovenská poisťovňa, a.s. s pohľadávkou vo výške 26.250,- eur, keď sa jedná o „podmieneného veriteľa, t. j. nespĺňa zákonné náležitosti vyžadované v príslušných ustanoveniach ZKR“. Prílohou podania je „Podnet na zrušenie konkurzného konania podľa § 102 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z. z.“ adresovaný k sp. zn. 30K/3/2012 (konanie vedené na Mestskom súde Košice) a Znalecký posudok 12/2015 znalkyne Ing. Zuzany Dučayovej.

V podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 17.11.2025 uvádza, že výška pohľadávok žalobkyne za predpokladu, že vyhrá tri spory, bude 13.841,53 eur a má vedomosť o tom, že bola zaplatená suma 10.355,21 eur.

V ďalšom podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 20.11.2025 opätovne uvádza, že v čase uzatvorenia zmluvy nevedel, že E. B. C. podá návrh na vyhlásenie konkurzu pre pokles nákupu zájazdov a zo zdravotných dôvodov.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, s nariadením odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP a dospel k záveru, že je dôvodné.

15. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal skutočnosťou, či dôvody uvádzané odvolateľom sú prípustnými dôvodmi pre podanie odvolania v zmysle § 365 ods. 1 CSP. Odvolateľ ako odvolací dôvod uvádza dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b), t.j. že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; písm. f), t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; písm. h), t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; písm. d), t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) je daný vtedy, ak je na strane súdu taký závažný procesný postup, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva, a to v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Článok 48 ods. 2 Ústavy SR zakotvuje právo každého, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu vo veci konať. Ak fyzická, či právnická osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa stranou sporu so všetkými tomu zodpovedajúcimi právami, ale aj povinnosťami, ktoré z jej postavenia v konaní (žalobkyňa, či žalovaný) vyplývajú. (Nález Ústavného súdu II.ÚS 14/2001, II.ÚS 132/02, III.ÚS 171/2006). Podľa článku 6/ CSP ods. 1 strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ustálená judikatúra ESLP opakovane

poukazuje na tzv. princíp rovnosti zbraní (spravodlivé súdne konania), t.j. aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície ako protistranu. Spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj možnosť procesných strán predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby v konaní uspeli, právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom a právo zúčastniť sa pojednávania a ako opakovane judikoval Ústavný súd SR, že súčasťou základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva zrozumiteľne odpoveď na všetky skutkové a právne otázky súvisiace s predmetom sporu.

18. Ďalší odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemali v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli inak najavo z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. CSP o vykonávaní dokazovania.

19. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod § 365 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejavíť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

20. Na úvod odvolací súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť strán sporu na následovné zákonné ustanovenia.

20.1. Ustanovenie § 150 CSP zakotvuje jednu zo základných procesných povinností strán sporu - povinnosť tvrdiť a na dané tvrdenie predložiť dôkazy preukazujúce jeho pravdivosť (dôkazné bremeno). Povinnosť strany sporu uviesť skutkové tvrdenia a označiť dôkazy preukazujúce jeho pravdivosť sa vzťahuje na všetky skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Ide teda o tie právne skutočnosti, ktoré spôsobia vznik jej nároku alebo zánik jej povinnosti (skutkové tvrdenia žalobcu sú prostriedkami procesného útoku, žalovaného prostriedkami procesnej obrany). Dôsledkom toho, že tvrdenie nie je preukázané (resp. súd ho nepovažuje za pravdivé) je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie.

20.2. Pri samotnom hodnotení dôkazov (v zmysle či tieto stranami sporu predložené preukazujú ich tvrdenia) sa uplatňuje zásada ich voľného hodnotenia, vyjadrená v § 191 CSP, v zmysle ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov teda súd zásadne nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť, musí ale hodnotiť vykonané dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a následne ustáliť, či strana, ktorú v konaní zaťažuje dôkazné bremeno, toto bremeno uniesla. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí aj v súlade s princípmi, na ktorých CSP spočíva (čl. 15 CSP).

Všeobecne k predpokladom odporovateľnosti:

21. Právnym predpokladom uplatnenia odporového práva veriteľa je existencia veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu, v rámci ktorého existuje povinnosť dlžníka plniť veriteľovi dlh a oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka splnenie dlhu, čo je v § 42a OZ vyjadrené ako existencia „vymáhateľnej pohľadávky“, a to v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu (§ 217 ods. 1 CSP). Nie je možné požiadavku na existenciu vymáhateľnej pohľadávky vzťahovať späť na obdobie realizácie odporovaného úkonu.

Odvolaací súd si je vedomý aplikačných problémov spojených s výkladom pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ vo vzťahu k odporovému právu. Pôvodná judikatúra NS SR zastávala stanovisko, publikované v R44/2001 s právnou vetou „Zákonnému pojmu vymáhateľná pohľadávka zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní.“ Neskorší opozitný názor presadzoval myšlienku, že ak v čase rozhodovania súdu o odporovacej žalobe nedisponuje žalobca exekučným titulom voči dlžníkovi, nemožno žalobe vyhovieť (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/61/2008, sp.zn. 5Cdo/188/2010).

Vychádzajúc z názorového rozporu v otázke výkladu zákonného pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ NS SR vo veľkom senáte občianskoprávneho kolégia rozhodol, že vymáhateľná pohľadávka v zmysle ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať v základnom konaní (sp.zn. 1VCdo/1/2022).

Odvolaací súd uzatvára, že vychádzajúc z kompetencie veľkého senátu zjednocovať právne názory a zabezpečovať jednotnosť rozhodovania súdov nižších inštancií, rešpektujúc princíp právnej istoty vyjadrený v čl. 2 CSP, podľa ktorého každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, je vymáhateľnou pohľadávkou pohľadávka žalovateľná (viď. vyššie).

22. Druhým predpokladom úspešnej odporovateľnosti je existencia „ukracujúceho“ právneho úkonu medzi dlžníkom a kvalifikovanou treťou osobou (resp. v jej prospech), t. j. úkonu, ktorý ukrátil veriteľa v možnosti domáhať sa uspokojenia z majetku dlžníka, pričom musí byť naplnená subjektívna stránka odporovateľnosti (úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa) a súčasne aj objektívna stránka odporovateľnosti (reálny úbytok v majetkovej sfére dlžníka). Zároveň platí, že pokiaľ zvyšný majetok dlžníka postačuje v čase odporu na uspokojenie veriteľa, odporovacia žaloba bude neúspešná. Ukracujúci charakter právneho úkonu sa teda posudzuje v čase odporovania (nie v čase jeho realizácie).

23. Poslednou podmienkou úspešného odporovania je existencia úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť tretej osoby o tomto úmysle, pričom v režime blízkych osôb zákon konštruuje vyvrátiteľnú domnienku, že tretie osoby úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa poznali. Blízka osoba tak môže zabrániť odporovaniu len tým, že zákonnú domnienku v konaní vyvráti a preukáže, že ukracujúci úmysel dlžníka nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. V prípade blízkych osôb teda zákon nepripúšťa záver o absencii ukracujúceho úmyslu dlžníka a pokiaľ žalovaný neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, že ani pri náležitej starostlivosti nemohol ukracujúci úmysel dlžníka poznať, bude v konaní neúspešný.

Povedané inak, tretia osoba (blízka) musí v konaní preukázať, že v súvislosti s uzavretím sporného právneho úkonu vynaložila takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel rozpozнала, resp. ho rozpoznať mohla. Z hľadiska posúdenia požiadavky vynaloženia náležitej starostlivosti zo strany blízkej osoby, nemôže odkaz na vzájomnú dôveru medzi blízkymi osobami nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej strany preukázať túto aktivitu (NS SR sp. zn. 5Obdo/4/2016 zo dňa 30.3.2017), ani tvrdenie blízkej osoby, že sa nezaujímal o podnikanie svojich rodičov, resp. ju o ňom neinformovali, nenahrádza dôkaz o vynaložení náležitej starostlivosti k poznaniu úmyslu dlžníka (NS ČR, sp. zn. 30Cdo/808/2004).

Prejednávaná vec:

24. Nebolo v konaní sporným, že Mestský súd Košice uznesením zo dňa 16.11.2022 sp. zn. 26Odk/326/2022, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 224/2022 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka B. C., nar. X.X.XXXX a zbavil ho všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze.

V priebehu odvolacieho konania (čo je odvolaciemu súdu známe z jeho činnosti a verejne dostupných registrov) bol konkurz zrušený (oznámené v Obchodnom vestníku č. 182/2023 vydanom dňa 25.9.2023, K0T4024) po splnení konečného rozvrhu výťažku zo všeobecnej podstaty. Príjmy zo všeobecnej podstaty spolu (speňažovanie nehnuteľností, vrátené poskytnuté zálohy na ponukové konanie) predstavovali sumu 2.725,- eur, výdavky spolu v sume 2.458,75 eur, celková suma 266,25 eur (Obchodný vestník č. 175/2023, vydaný 13.9.2023, K051956).

Nebolo sporným ani to, že žalobkyňa (z pozície správcu) si do konkurzného konania prihlásila pohľadávky CK FENÍCIA, s.r.o. v sume 49.502,- eur, ktoré neboli popreté, považujú sa teda pre účely konkurzného konania za zistené.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že všetky neskončené konania vedené správkyňou konkurznej podstaty proti E. B. C. boli podľa § 167e ZKR zastavené.

25. Vychádzajúc z tvrdenia žalobkyne, podporeného aj listinami známymi súdu z jeho činnosti (keď príjmy z konkurznej podstaty E. B. C. predstavovali sumu 2.725,- eur), pohľadávka žalobkyne (ako bola nepopretá v konkurze) uspokojená nebola (je právne irelevantné, v akom rozsahu z konkurznej podstaty uspokojená bola, pretože právne relevantným z hľadiska splnenia podmienky existencie vymáhateľnej pohľadávky pre potreby § 42a OZ by bolo len jej úplné uspokojenie).

Uvedený záver napokon vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne, keď tvrdí, že uspokojené (okrem pohľadávok uvedených v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie – vid' ods. 6.1. tohto rozsudku) boli aj pohľadávky uplatnené v konaniach vedených pod sp. zn. 41C/134/2013, sp. zn. 35C/118/2013 a sp.zn. 25C/107/2013. Ak by aj odvolací súd vzal do úvahy túto skutočnosť (aj keď tvrdenie preukázané žalovaným nebolo) stále ostávajú neuhradené pohľadávky vymáhané v konaniach vedených pod sp. zn. 40C/92/2013 (1.914,42 eur s príslušenstvom), sp.zn. 15C/133/2013 (10.000,- eur s príslušenstvom) a sp.zn. 38C/119/2013 (1.979,91 eur s príslušenstvom); teda v celkovej výške 13.894,33 eur (istina) + príslušenstvo.

Odvolací súd tak dospel k záveru, že žalobkyňa v čase odporovania (a vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu) mala vo vzťahu k E. B. C. vymáhateľné pohľadávky (vychádzajúc z výkladu pojmu vymáhateľná pohľadávka v rozhodnutí NS SR sp. zn. 1VCdo/1/2022).

26. Správnym je aj záver súdu prvej inštancie o naplnení druhého predpokladu úspešnej odporovateľnosti, ktorým je existencia ukracujúceho právneho úkonu. Nebolo totiž v konaní sporným uzatvorenie odporovanej zmluvy a preukázaným je tvrdenie žalobkyne, že ňou došlo k ukráteniu veriteľa (CK FENÍCIA, s.r.o.) v možnosti domáhať sa uspokojenia z majetku Ing. Milana Chlebáka (pohľadávka žalobkyne v konkurznom konaní uspokojená nebola a to ani po predaji nehnuteľností, o ktorých žalovaný namietal, že z nich uspokojená mohla byť).

27. Súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nesplnenie tretej podmienky úspešnej odporovateľnosti, ktorý záver uvádza v bodoch 50. – 52. odôvodnenia svojho rozhodnutia.

Dôvodí, že „nie je možné jednoznačne konštatovať, že u E. B. C. v tom čase (v čase urobenia právneho úkonu – poznámka odvolacieho súdu) existoval úmysel ukrátiť veriteľov, nakoľko v danom období nemohol vedieť, že má alebo bude mať nejakých veriteľov“, pretože „...až na základe konaní uvedených v bode 44. odôvodnenia tohto rozsudku bolo možné ustáliť, že bol dlžníkom úpadcu, resp. žalobkyne. Väčšina pohľadávok žalobkyne vznikla po uzatvorení darovacej zmluvy. Jednalo sa o pohľadávky, ktoré vznikli titulom bezdôvodného obohatenia, keďže E. B. C. nevedel preukázať použitie finančných prostriedkov, vydaných mu zo strany spoločnosti CK FENÍCIA...“ a uzatvára, že „...žalovaný teda ani pri náležitej starostlivosti v čase uskutočnenia právneho úkonu nemohol poznať, že jeho otec E. B. C. mal nejakých veriteľov a mal úmysel ich ukrátiť...Pokiaľ o existencii pohľadávok nevedel sám konateľ úpadcu, tak už vôbec o nich nemohol vedieť ani jeho príbuzný v priamom rade.“

Zhrnúc vyššie uvedené, súd prvej inštancie v podstate hovorí, že úmysel dlžníka nebol daný (keďže nevedel, že má vo vzťahu k veriteľovi – žalobkyňi, resp. CK FENÍCIA, s.r.o. záväzok), teda nemohol o tomto úmysle vedieť ani žalovaný.

28. Odvolací súd musí konštatovať, že otázku úmyslu žalovaného pre potreby § 42a OZ súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil. Ako už totiž bolo uvedené vyššie, pri osobách blízkych OZ konštruje vyvrátiteľnú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa poznali. Blízka osoba môže účinne zabrániť odporovaniu len tým, že túto zákonnú domnienku v konaní vyvráti a preukáže, že ukracujúci úmysel dlžníka nemohla poznať. V záujme vlastného procesného úspechu tak musí poukázať na svoje úkony náležitej starostlivosti. V prípade blízkych osôb totiž OZ nepripúšťa záver o absencii ukracujúceho úmyslu dlžníka a pokiaľ žalovaný neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, že ani pri náležitej starostlivosti nemohol prezumovaný ukracujúci úmysel dlžníka poznať, súd musí žalobe vyhovieť bez ohľadu na jeho reálnu existenciu.

Žalovaný v konaní nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil žiadne úkony „náležitej starostlivosti“ smerujúce k rozpoznaniu ukracujúceho úmyslu. Jeho obrana smerovala len k tomu, že ani darca (jeho otec) nevedel o pohľadávkach, on sám nevedel o všetkých hospodárskych výsledkoch cestovnej kancelárie, nefiguroval ako spoločník (tvrdenie sa ukázalo v priebehu konania ako nepravdivé, keďže bol spoločníkom do 22.12.2011) a bol vytesnený z podnikateľských aktivít. Tieto tvrdenia ale nenahrádzajú

dôkaz o vynaložení „náležitej starostlivosti“ (viď. rozhodnutia uvedené v ods. 23 odôvodnenia tohto rozhodnutia).

29. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že žalovaný v priebehu odvolacieho konania doručil súdu Podnet na zrušenie konkurzného konania podľa § 102 ods. 2 zák. č. 7/2005 ZKR doručované Mestskému súdu Košice a podanie zo dňa 20.10.2025, kde namieta neexistenciu podmienky vedenia konkurzu – pluralitu veriteľov. Konkurzné konanie je ale tak, ako každé iné konanie, autonómne v tom, že postupovať v ňom, ovplyvňovať jeho priebeh, resp. vykonávať kontrolu správcu môže len súd, na ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci tohto konania. Súdu rozhodujúcemu o žalobe podľa § 42a OZ preskúmať postup konkurzného konania ani existenciu podmienok jeho trvania neprináleží.

30. Pretože súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke ukracujúceho úmyslu dlžníka a vedomosti žalovaného o tomto úmysle, odvolací súd jeho rozsudok zmenil podľa § 388 CSP (keď nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie) a žalobe vyhovel.

31. O trovách prvoinštančného (§ 396 ods. 2 CSP) a odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu má v oboch konaniach úspešná žalobkyňa.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie zvonu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).